

Case 26 ord 4

DECISIONVM SACRI SENATVS REGII REGNI ARAGONVM, ET CVRIAE DOMINI IVSTITIAE ARAGONVM, CAVSARVM CIVILIVM, & Criminalium.

TOMVS PRIMVS.

*AVTHORIS IOSEPHO DE SESH IV. D. OLIM IN
Ilepidensi, & Casaraugustano Gymnasio Iuris Canonici publico interprete. Deinde Iustitia Aragonum
Locumtenente, Nunc vero Regij eiusdem Regni Senatus Consultario, Tertijq; Ordinis Mins-
torum S. Francisci de Paula indigno fratre*

Sauctus Franciscus de Paula;

*num. 51. cap. 5
num 23. 27.
ja*

15474

CVM LICENTIA, ET PRIVILEGIO,
CAESARAUGVSTAE,
Apud Ioan. de Larumbe: Anno 16011.

APPROBATIO D. MARTINI
Carrillo Canonici Sanctæ Metropo-
litanae Ecclesiæ Cæsaraug-
usta.

Prescripto, & commissione Perillustris admodum
Domini Petri de Moya V. L. Doctoris, Ecclesiæ Malacitanæ The-
saurarij, & Vicarij generalis Excellentissimi Domini D. Thoma de
Borgia Archiepiscopi Cæsaraugustani, vidi & perlegi, ac attenta mente
recolui totum primum Decisionum vtriusque Senatus Regiæ Au-
dientia, ac Curia Iustitiæ Aragonum, ab Eruditissimo, & Consul-

tuissimo I. V. D. Iosepho de Sese, Regiæ Audientia Regni Aragonum
Consiliario, in quo nihil aut fidei contrarium, aut bonis moribus dissonum repertum, quin po-
tius sanam doctrinam, ac moribus convenientem, ac tanto Authore dignam, ab omnibus re-
cipiendam continet, & amplectitur, iuridicas quæstiones forensibus negotijs, & praxi accom-
modatas, quæ à nemine hæcenus fueram discussæ, excipiat, mouet, atque dissoluit: quas om-
nes, tam vt Advocatus, quam vt Iudex consuluit, & determinauit, ita vt verè volumus
illud, quod Poëta vetus scripsit, dicere valeat.

Africanus

Vfus me genuit mater peperit memoria.

*Cam hic ad hanc artem vtilis, & necessarius sit Aristotele testante: Non parum (inquit) Aristoteli
conferre experientia videtur: non enim ex ciuili consuetudine magis ciuiles redderentur: vn-
de etiam sit, vt qui de ciuili facultate cognoscere appetunt, ipsi opus insuper experientia sit. Et vlt.
Manilius Poëta.*

Manilius

Per varios vsus artem experientia facit,
Exemplo monstrante viam.

*Et si in omni materia necessaria, & accurata eruditione abundet, mira tamen breuitate, sic
difficultates omnes dissoluit, vt nihil vltra sit, quod studiosissimus quisque Advocatus, & Iu-
dex desiderare queat: quare tam fulciter elaborati operis editionem omnibus vtilissimam atq;
gratissimam censeo, & iudico.*

Doctor Martinus Carrillo.

✻

LICEN;

DECISIONVM
SACRI SENATVS REGII
REGNI ARAGONVM, ET
Curie Domini Iustitie Aragonum,
causarum Ciuilium, &
Criminalium.

TOMVS PRIMVS.

DECISIO I.

De illa nobilitatis specie, quam in Hispania hidalguiam vocant. Et an verè fidalgui, & Infantiones sint illi, qui per Reges eximuntur à collectis, & Infantionum priuilegijs dotantur, qui Infantiones de charta dicuntur.

SVMMARIVM.

- 1 Nobilitatis species, quam Hispani (Hidalguiam) vocant, licet quoad eos antiquissima, iuri tamen communi incognita videtur.
- 2 Milites vicinarum prouintiarum huic Aragonum Regno creati, & etiam Infantiones ex priuilegio, & de charta, longe inferiores sunt his nobilibus, quos nos Infantiones, seu hijos dalgo appellamus.
- 3 Nobilitatis à natura prouenientis elegantes diuersorum diffinitiones. Et num. 37.

4 Nobilitas vera est, quæ à virtute prouenit, & quæ animum moribus ornat, quæ vera origo, ac mater est alterius nobilitatis à natura prouenientis.

5 Per generis nobilitatem bonis moribus non destitutam, fuerunt à principio nobiles excepti, honore, & prerogatiua alijs prepositi: exemplum in Abel, Moyse, Saule, Romulo, & Iulio Cesare.

6 Hidalguia (quæ etiam Infantionia in Hispania dicitur) est nobilitas à maioribus proueniens, per quam distinguuntur nobiles fidalgui ab hominibus plebeijs, & signi seruitijs. Et num. 25.

7 Hidalguia in omnibus Regnis orbis tam Christianis, quam Barbaris obseruatur.

8 Nobilitate à maioribus proueniente præditos, Infantiones, ac Nobiles appellat D. Thomas: quæ maxime differt ab ea quæ prouenit ex accidenti, veluti ex dignitate, vel officio: quæ nec transit ad descendentes, & amitti potest, cum à natura non sit. Et nu. 9.

INDEX OMNIUM EORVM QVE IN HOC opere continentur locuple- tissimus.

A

Ab. doctrina in cap. dilecti. de arbitr. non practicatur in Aragon. decisio. 74. nu. 63.

Ablatiui absoluti inducunt conditionem, decisio. 31. numer. 8.

Absens dicitur mortuus non vero. Contra, decisio. 57. num. 4.

Absoluta potestas dominorū in suos vassallos est species iurisdictionis, decisio. 73. n. 4. Sed cōtra n. 11. ibid.

Et latius resoluitur num. 30. ibid.

Absoluta potestas cessat in locis Ecclesie, & feudilibus, decisio. 73. n. 7.

Absoluta potestas in Regno non reperitur ad renouandū priuilegia, decisio. 79. nu. 55. Et motiua huius decisionis traduntur, ibid. nu. 56.

Absolutio cōtra vnum accusatorem obteota pluribus accusatoribus nocet, quando ex eodē facto vnū tantum delictum oritur, decisio. 106. n. 2. Fallit, vt nu. 3. & 6. ibid.

Absolutus de vno crimine, vel liberatus, quia crimen non commisit non potest iterum de eodem crimine accusari, decisio. 106. num. 1.

Accusator quando est publicus non tenetur probare dominium rei suarum, decisio. 105. n. 10. & 16.

Accusator publicus virtute statutorum non poterit excedere metas statutentium, decisio. 99. num. 19.

Accusare non potest offensus si ipse

fecit pacem, & remissionem, decisio. 101. num. 5.

Accusare non potest procurator Vniuersitatis extra suum territorium, decisio. 99. num. 8.

Accusare non potest regulariter in Aragonia Procurator Fiscalis ad vindictā publicā, decisio. 99. nu. 17.

Accusari in Aragonia nullus potest, nisi ab eo cuius principaliter interest, decisio. 99. num. 16.

Accusari nō potest in illo territorio, qui ad illud ductus est per vim iudicis, vel partis, decisio. 9. nu. 23. Et quod contrarium aliquando sit practicatum num. 24. ibid.

Accusans de raptu verba quæ vim concludant in libello opponere debet, decisio. 96. n. 7.

Accusandi facultas cōcessa à foro Procuratori Astricto esseitur limitata quoad delicta in territorio cōmissa, licet in Aragonia lege speciali sit contrarium statutum, decisio. 99. num. 26. & 27.

Accusandi actio non censetur remissa per instrumentum pacis, decisio. 101. n. 10.

Accusandi ius non tenetur offensus remittere, licet teneatur remittere rancorem, & odium, decisio. 101. num. 15.

Accusandi ius diuersam est à iure petendi damna, decisio. 101. n. 21. 24. & 25.

Accusandi ius in dubio non presumitur partes voluisse perdere, decisio. 101. num. 29.